

De werkplaats van het theater binnenstappen met een onbeschrijflijk burlesk trio

Drie gezelschappen (tg STAN, de KOE en Maatschappij Discordia) gaan hand in hand, drie acteurs die op heel veel sympathie kunnen rekenen stemmen zich op elkaar af om deze evenwichtsoefening van een *Atelier* te maken, een doldwaze performance waarin verbeelding, creatief bezig zijn en de interne keuken van het theater de hoofdrol krijgen. Heerlijk en grappig.

tg STAN, de KOE en Maatschappij Discordia, drie Vlaamse en Nederlandse gezelschappen die vaak in het Théâtre de la Bastille aantreden, werken graag in teamverband en kijken met plezier binnen bij de anderen. Daarom verenigen ze zich af en toe in een hybride, bont lichaam, een samengestelde theatrale chimæra met drie verschillende voedingsbodems. Hun vruchtbaar samengaan heeft geleid tot *Atelier*, een ingebeelde onderdompeling in de werkplaats van het theater, een burlesk schouwspel dat vreugdevol de wisselvallige kunst van de catastrofe beoefent, een enorm innemende en speelse oefening in nabijheid die nochtans veel meer zegt dan men zou denken.

Een opeengepakte bifrontale opstelling. Er staan stapels kistjes op wat het speelvlak lijkt te zullen worden, de speeltuin van de mysterieuze protagonisten van deze gekke constructie, ogenschijnlijk zonder kop noch staart. Er is geen sprake van personages, van een verhaallijn of vlijmscherpe replieken. *Atelier* is een voorstelling zonder woorden waarin de drie kompanen – Matthias de Koning, Damiaan De Schrijver en Peter Van den Eede – op hun eigen manier met de materiële wereld dialogeren. De kistjes van bij het begin worden de ondergrond voor de opbouw van het toneel, de fundering van het podium dat ze voor onze ogen opstellen, een houten vlot dat al gauw het allereerste toneel wordt, dat waarop de acteur leert stappen en rechtop staan alvorens hij zijn wereld kan ontvouwen en hem kan geloofwaardig maken voor ons. Dan komt er een montage op gang, een opbouw met koorden, buizen, kapstokken, ... De scenografie wordt vóór onze verblufte blik opgetrokken, volledig in het zicht, als dramaturgische kern van een performance die de scheppingsdaad onverbloemd bevraagt, de werkplaats van de voorstelling, de achterkant van het decor, de boeiende stap waarin de verbeelding in alle richtingen wemelt en uitprobeert, de gezegende periode van zoeken terwijl het resultaat geen belang heeft, terwijl efficiëntie en productiviteit niet aan de orde zijn, de interne en familiale keuken waarin het oordeel niet op zijn plaats is, waarin proberen belangrijker is dan slagen, waarin de kindertijd in volle vaart terug naar boven komt met zijn lachwekkende hulpmiddelen en waanzinnige vindingrijkheid.

Men vermaakt zich geweldig bij het zien van die drie onruststokers met hun naïeve en tedere blik, aanzetters tot wanorde, uitvinders van werelden met voorwerpen die thuishoren op de vuilnisbelt of op een zondagse rommelmarkt. Een metrowagon, de deur van een huis, een kachel om zich mee te verwarmen, een geïmproviseerde tafel ... Het dagelijks leven verschijnt voor onze verrukte ogen, naast beeldende taferelen uit de kunstgeschiedenis (Caillebottes *Parketschavers*, het fresco uit de Sixtijnse kapel en, als hoogtepunt, een gammele en meesterlijke *Kruisafneming*). De klassieke mechanismen van de clown werken perfect, wat bewijst dat oude recepten de beste zijn en dat het theater onlosmakelijk verbonden is met de kindertijd. Men lacht gretig, maar men wordt ook ontroerd door deze rommelkamer vol eenvoudige en lumineuze ideeën, in de praktijk

gebracht om ons nog beter de coulissen van de voorstelling te doen ontdekken, even magisch als de voorstelling zelf. En als het einde daar is, bedenkt men dat die drie kwibussen inderdaad heel, heel straf zijn. Omdat ze zo intelligent zijn zonder het te tonen. Zo grootmoedig zonder ermee te koop te lopen. En omdat ze ons laten delen in zoveel hartelijkheid.

Marie Plantin